

Allmänhet - boende och tillfälliga besökare i jordbruksmiljö

Hygienråd för att undvika smittor vid kontakt med djur och djurens miljö

Det är värdefullt att uppleva svensk livsmedelsproduktion och andra verksamheter med djur. Då är det viktigt att veta hur man genom grundläggande hygienrutiner undviker att överföra smitta mellan människor och djur och att vissa åldersgrupper och personer löper större risk att bli allvarligt sjuka.

Genom en god handhygien före och efter kontakten med djuren och deras närmiljö, bidrar vi till en hälsosam miljö för både människor och djur.

Råd vid kontakt med kor, får och getter och deras närmiljö:

- Ta del av den hygieninformation du får vid besök på gårdar med djur.
- Tvätta händerna med tvål och vatten innan och efter du varit i kontakt med kor, får och getter eller deras närmiljö. Enbart handsprit räcker inte för att avdöda vissa smittämnen.
- Hjälプ barn med handtvätten.
- Tänk på att ha uppsikt över barn för att undvika att de får in smittämnen i munnen via fingrar eller föremål.
- Tänk på att även andra personer kan ha svårt att ta till sig hygienråd.
- Tvätta alltid händerna innan du äter.
- Undvik att äta i djurens närmiljö.
- Ha inte picknick i beteshagar för kor, får och getter.
- Drick inte mjölk och ät inte färskost som inte är pastöriserad, kokt eller värmebehandlad på annat sätt.
- Bada inte i närheten av betesmarker där djuren kan gå ned i vattnet.

Fakta

Vissa smittämnen kan spridas mellan människa och djur, så kallade zoonoser, och kan ibland finnas hos lantbrukets djur. En sådan smitta är exempelvis ehec som kan orsaka allvarliga symptom hos människor.

Barn, äldre samt personer med sänkt immunförsvar löper större risk att insjukna exempelvis i ehec, om de smittas. Det behövs mycket få bakterier för att en människa ska bli sjuk och man kan smittas genom att få in bakterien i munnen.

Barn, och framför allt yngre barn, är känsligare för ehec än vuxna och löper större risk att bli allvarligt sjuka om de smittas. Små barn löper också större risk att bli smittade eftersom de ofta stoppar händerna i munnen och kan tappa nappen i smutsen. Smutsiga händer kan även innebära en risk för andra åldersgrupper, exempelvis de som snusar och använder tuggummi.

Människor kan smittas via kontakt med infekterade djur som bär på smittan och deras närmiljö (gödsel, stallinredning och beten). Bakterien är vanligast bland idisslare som kor, får och getter. Den förekommer naturligt hos djuren, som inte visar några symptom på sjukdom, och är vanligast i södra Sverige där det finns många djur och gårdarna ligger tätt.

Genom att tvätta händerna kan du skydda dig själv och andra när du är i kontakt med djur och deras närmiljö. Smittan kan även överföras via förorenade livsmedel, exempelvis via opastöriserad mjölk, köttfärs som inte är genomstekt och sallad som förorenats via vatten. Bakterien dör dock vid upphettning, som stekning och kokning.

Campylobacter och Crytosporidier är andra smittor som kan överföras mellan djur och människor, och som kan finnas hos lantbrukets djur.

Mer information:

Läs mer om ehec på Jordbruksverkets webbplats: www.jordbruksverket.se/ehec